Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 16. jaanuar 2015
(OR. en)

5369/15

COTER 9
COMEM 8
COMAG 10
COPS 9
POLMIL 3
IRAQ 1
CONUN 7
COHOM 3
COSI 7
ENFOPOL 16

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Süüriat ja Iraaki käsitleva terrorismivastase võitluse strateegia ülevaade, keskendudes eelkõige välisvõitlejatele

Pärast terrorismi töörühma (rahvusvahelised aspektid) 15. jaanuari 2015. aasta koosolekut esitatakse üldsuse teavitamise eesmärgil delegatsioonidele lisas nõukogu poolt kokkulepitud kujul Süüriat ja Iraaki käsitleva terrorismivastase võitluse strateegia ülevaade, keskendudes eelkõige välisvõitlejatele.

LISA

Süüriat ja Iraaki käsitleva terrorismivastase võitluse strateegia ülevaade, keskendudes eelkõige välisvõitlejatele

1. Käesolev strateegia on üks osa ELi laiemast välis- ja julgeolekupoliitikast nii Iraagi kui ka Süüria suhtes. Kuigi strateegia keskmes on terrorismivastane võitlus, on selle poliitiline ja piirkondlik kontekst laiem ja hõlmab toetust Süüria mõõdukale opositsioonile, tööd Iraagiga kaasavama valitsemissüsteemi tagamiseks ning humanitaarkriisi lahendamist; need laiemad elemendid kujutavad endast ka põhilisi hoobasid terrorismi toetamise õõnestamiseks.

2. Kõnealune strateegia on üles ehitatud ELi kriminaalõigusel põhinevale terrorismiga võitlemise lähenemisviisile, kuid kaitseb samas inimõigusi. EL usub kindlalt, et õigusriik ning inimõiguste ja põhivabaduste kaitse on terrorismivastase võitluse aluseks. Kõik terrorismivastased meetmed peavad olema kooskõlas rahvusvahelise õigusega, sealhulgas inimõigusi käsitleva õiguse (muu hulgas vajaduse korral lapse õiguste konventsiooni), pagulasõiguse ja rahvusvahelise humanitaarõigusega.

3. Käesoleva dokumendi koostas Euroopa välisteenistus, konsulteerides tihedalt terrorismivastase võitluse koordinaatori, komisjoni talituste ning liikmesriikidega.

Eesmärgid

4. Üldeesmärk, millesse käesolev strateegia annab oma panuse, on parandada piirkonna poliitilist stabiilsust soodustavaid tingimusi või need taastada.

5. Terrorismivastane võitlus ei saa toimida isoleeritult laiematest poliitilistest protsessidest. See tuleb lõimida rahvusvahelise üldsuse tegevusse osana ulatuslikust lähenemisviisist, mis hõlmab ka tähelepanu pööramist ennetustegevusele. Sellega seoses on kõnealuse strateegia eesmärgid kahetised: näha ette pikemaajaline raamistik, mis:

    - vähendab miinimumini ohud Euroopale ja Euroopa huvidele ning ohu piirkonna stabiilsusele seoses Süüriast ja Iraagist pärineva terrorismiga;

- annab panuse ISILi/Da'eshi ja Jabhat al-Nusra strateegilisse, sh nende vägivaldse ideoloogia lüüasaamisesse.

Tegevusprioriteedid

6. Vahetu eesmärk peaks olema ohu kasvamise vältimise tagamine, st uute värvatute voo peatamine, ning selle tagamine, et oht ei leviks Süüria/Iraagi piiridest kaugemale. Siiski aitab piiramine iseenesest ohtu leevendada, kuid ei kaota seda. See nõuab laiemat ja ühtsemat lähenemist ning suuremat vahendite hulka.

7. Poliitiline mõõde on terrorismivastases võitluses oluline mõjuvahend. ISILi/Da'eshi arengu ja sellele rahva seas avaldatava toetuse pidurdamiseks peavad Iraagi võimud edendama lepitamist ja rakendama kaasavat poliitikat. Rahvusvaheline üldsus väljendas toetust Iraagi võimudele Pariisi konverentsil, mis käsitles rahu ja stabiilsust Iraagis ja mis toimus 15. septembril 2014 ning oli oluliseks esimeseks sammuks.

8. Süüria režiimil on esmane vastutus Süürias praegu valitseva kaose pärast. Ta on lasknud ISILil/Da'eshil edukalt tegutseda, võimaldades seeläbi olukorral halveneda. Süüria režiimi jätkuv mõõduka opositsiooni allasurumine toidab ekstremismi. Assadi režiimi poliitika ja tegevuse tõttu ei saa teda pidada partneriks võitluses ISILiga. Meie vahetud terrorismivastased meetmed peavad toetama mõõdukat opositsiooni ning need tuleb ühendada uute pingutustega Süüria poliitilise ülemineku heaks.

9. ELi terrorismivastase võitluse strateegia (2015) alusel tehtav **väline vältimis**tegevus, mida koordineeritakse tihedalt meie sisemise vältimistegevusega, peab võtma arvesse erinevaid reisimise eesmärke, sealhulgas diasporaa erinevate kogukondade vahel. Me peaksime püüdma tugevdada oma pingutusi võitluses ISILi/Da'eshi rahalisi ja värbamisalaseid vajadusi katvate võimalike allikate vastu. Samuti peaksime me tegema tööd välisvõitlejate oluliseks allikaks olevates kolmandates riikides, eriti Magribis või transiitriikides, ning tegema nende riikidega koostööd. Me peaksime jagama ELis välja töötatud parimaid tavasid, samuti peaksime me tagama õppimise teiste riikide kogemustest selles valdkonnas ja nende kogemuste rakendamise. Eriti peaksime püüdma pakkuda Süüria ja Iraagi konfliktidest huvitatud isikutele alternatiivseid vägivallavabasid väljundeid, nagu tähelepanu kõrvalejuhtivad tegevused. On olemas rikkalikult vastupropagandamaterjali, mida peaksime nii väliselt ja siseselt tehtavas töös ära kasutama, et võidelda terroristliku propaganda ja nende esitatava ideoloogia vastu. Kuna sotsiaalmeedial näib olevat oluline roll, eelkõige ISILi/Da'eshi strateegias, peaksime pidama prioriteetseks internetis tehtavat tööd. Me peame võitlema internetis vaenu ja vägivalla õhutamise vastu tõhusamalt, ergutades kõrvaldama internetist vägivalda õhutava äärmusliku sisu, kaitstes samas õigust sõnavabadusele. Täiendavalt tuleks ergutada dialoogi pidamist sotsiaalmeedia võrgustikus aktiivsete peamiste eraettevõtjatega, et tugevdada nende kaastööd ISILi/Da'eshi propaganda vastases tegevuses ja sisu kõrvaldamisel, kui see on võimalik. Me peaksime suurendama esmatähtsate kolmandate riikide suutlikkust strateegilise kommunikatsiooni osas, mis võimaluse korral kujundatakse vastavalt Süüria strateegilise teabe- ja nõustamisüksuse (SSCAT) tööle.

10. Seoses ELi terrorismivastase võitluse strateegia **jälitamistegevuse** sambaga peaksime me suurendama inimõigustega kooskõlas olevat suutlikkust seoses õigusriigi põhimõtte kohaldamisega ning terrorismivastase võitlusega seotud uurimiste ja vastutusele võtmisega, et võimaldada kahtlusalused kindlaks teha, kinni pidada, nad vastutusele võtta ja, kui see on asjakohane, nad vangistada kooskõlas rahvusvaheliste standarditega, arvestades seejuures võimalust kasutada täiel määral Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuuti, kui see on kohaldatav. Liikmesriikide jõupingutusi toetades peaksime tegema koostööd kolmandate riikidega, et parandada operatiivkoostööd, teha kindlaks ja lõhkuda värbamis- ja tugivõrgustikud ning samuti teha kindlaks ja võtta vastutusele välisvõitlejad (kui see on asjakohane). Prioriteediks peaks olema edasine terrorismi rahastamise vastane tegevus, mis lähtub ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidest 2170 (2014) ja 2178 (2014). See peaks hõlmama ISILi/Da'eshi rahastamisallikate (muu hulgas nafta ja muu kauba müük) blokeerimist, Safer Givingu kampaaniate toetamist, piirkonna riikides toimuva teavitamise edendamist ning kolmandate riikide terrorismi rahastamise vastase tegevuse suutlikkuse suurendamist. Võttes arvesse seda, milline on lunaraha saamiseks toime pandavate inimröövide roll ISILi/Da'eshi rahastamisel, peaksime edendama ELi seisukohta selles küsimuses ning suurendama teadlikkust ohtudest, eelkõige koos era- ja valitsusvälise sektoriga. Me peaksime kaaluma tegevust piirijulgeoleku tugevdamiseks (muu hulgas lennujaamades ja muudes piiriületuspunktides) Süüriat ja Iraaki ümbritsevates riikides, et aidata tuvastada reisijaid ja teha reisimine keerulisemaks ning teha kiiresti kindlaks lahkuvad isikud, kes võivad endast kujutada ohtu. Me peaksime tegema rohkem tööd, et paremini mõista, kuidas terrorirühmitused Süürias ja Iraagis soetavad oma relvad ja varustuse, ning tegutsema selleks, et hoida ära relvade levik (nii Süüriasse ja Iraaki kui ka Süüriast ja Iraagist).

11. **Kaitse** vallas peaks samuti olema prioriteediks suutlikkuse suurendamine seoses lennundusjulgestusega piirkondlikul tasandil. Ohu ohjeldamisel, et see ei väljuks Süüriast ja Iraagist, tuleb samuti tegeleda moodsate tavarelvade ja relvatehnoloogia väljaimbumise takistamisega. Lõpetuseks peaksime **reageerimise** osas suurendama piirkonnas terrorirünnakutele reageerimise suutlikkust. See peaks hõlmama kodanikuühiskonnale mõjuvõimu andmise toetamist, sealhulgas kriisiohjamisvahendite arendamist, et võimaldada neil reageerida oma kogukondi sihtmärgiks võtvatele rünnakutele.

Koostöö oluliste partneritega

12. EL ei suuda üksi seda strateegiat ellu viia. Edu saavutamiseks on äärmiselt oluline kontakti loomine piirkondlike partneritega (muu hulgas nende terroriohu ohjeldamise suutlikkuse suurendamine, kui see on asjakohane) ja samuti muude oluliste partneritega. 15. septembril 2014 toimunud Pariisi konverents, kus käsitleti rahu ja julgeolekut Iraagis, oli oluline esimene samm selles protsessis.

13. Tähtis roll on ÜRO-l, kelle tegevuse keskseks kohaks on julgeolekunõukogu. ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonides 2170 ja 2178 kutsutakse kõiki liikmesriike üles võtma otsustavaid meetmeid välisvõitlejate voo peatamiseks, ISILi/Da'eshi rahastamise tõkestamiseks ja selle rühmituse õhutatava tegevuse vastu võitlemiseks. Me peaksime neid ja nendega seotud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone rakendavaid riike aktiivselt toetama. Me peale jätkama osalemist asjakohastes ülemaailmse terrorismivastase võitluse foorumi (GCTF) algatustes.